

Περίπατοι εἰς τὰς Ἀθήνας – Γ΄

Ὁδὸς Ἀδριανοῦ

Οὐδεὶς εἰς τὰς Ἀθήνας, καὶ ὀλίγοι εἰς ἄλλας πόλεις, ὑπάρχουσι δρόμοι μακρότεροι τοῦ ἐκτινομένου ἀπὸ τὸν φανὸν τοῦ Διογένους μέχρι τοῦ Θησείου ἐπωνύμου τοῦ Ἀδριανοῦ. Κατὰ δὲ τὴν ποικιλίαν δὲν γνωρίζομεν ἐφάμιλλον αὐτοῦ κανένα. Πᾶν ὅ,τι θέλει καὶ πρὸ πάντων ὅσα δὲν θέλει εὐρίσκει τις εἰς αὐτόν· ἑλληνικὰ καὶ ρωμαϊκὰ ἐρείπια, χάρβαλα τῆς Τουρκοκρατίας, στρατῶνας, τζαμεῖα, δεσμωτήρια, κρεοπωλεῖα, μπαχαρικά, ὑπαιθρα τηγανιστήρια, ἀμαξοπηγεῖα, ἀγγειοπλαστεῖα, φοῖνικας, πλατάνους, ὀρνιθῶνας, λυκεία, παρθενοτροφεία, δημοτικὰ σχολεῖα, σταύλους, σφαγεῖα, φαρμακοπωλεῖα, ἰατρούς, φερετροποιούς, κυπαρίσσους καὶ ὅ,τι ἄλλο χρειάζεται ἐφ' ὅσον ζῆ καὶ ἀφοῦ ἀποθάνῃ. Κατάλληλος πρὸς ἐπισκόπησιν πάντων τούτων ὥρα τοῦ ἔτους καὶ τῆς ἡμέρας εἶναι τὸ θέρος, περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, καὶ πολὺ κάλλιον ν' ἀρχίσῃ ἢ περιήγησις ἀπὸ τὸ μνημεῖον τοῦ Λυσικράτους. Ἐκεῖθεν τῷ ὄντι εἶναι ἐν ἀρχῇ ὁ δρόμος κατὰ τι καθαρώτερος τοῦ συνήθους, ἔχων ὄψιν ἤσυχον, ἐπαρχιακὴν καὶ κάπως ἀγροτικὴν. Οἱ ἐκατέρωθεν ὀρίζοντες αὐτὸν τοῖχοι εἶναι μὲν μαῦροι καὶ ρυτιδωμένοι ἐκ προώρου γήρατος, ἀλλ' ἐπιστέφονται διὰ μεγάλων δένδρων, ἂν δὲ ρίψῃ τις βλέμμα διὰ τῆς συνήθως ἀνοικτῆς αὐλείας θύρας συμβαίνει πλειστάκις νὰ ζηλεύῃ τοὺς ἐκεῖ κατοικοῦντες.

Ὡς τὰ ἀριστοκρατικὰ μέγαρα τοῦ παρισινοῦ προαστείου τοῦ Ἁγίου Γερμανοῦ, οὕτω καὶ πολλὰ τῶν ταπεινῶν τούτων οἰκημάτων ὑφοῦνται μεταξὺ αὐλῆς καὶ κήπου. Τὰ αὐλοκήπια ταῦτα ἔχουσι τὸ μέγα πλεονέκτημα ὅτι οὐδὲν ὁμοιάζει τὸ γειτονικόν. Ἀπὸ τῆς θύρας τοῦ ἀριθμοῦ 45 διακρίνει τις εἰς τὸ βάθος τῆς αὐλῆς, ὅπισθεν κομποῦ κιγκλιδώματος, κατακόκκινον ἄλσος ροδοδαφνῶν, ἐνῶ εἰς τὴν πολὺ ἀγροικότεραν ἀντικρυνὴν πρωταγωνιστεῖ μεγάλη μορέα καὶ ἡ παρέκει ἐπισκιάζεται ὑπὸ πυκνῆς ἀμπέλου. Εὐθύς ἔπειτα ἐκτείνεται εἰς μῆκος ὑπερεκατὸν βημάτων ὑψηλός, παχὺς καὶ εὐκτιστος τοῖχος, τοῦ ὁποῖου μόνον τὸ χρῶμα κατάρθρωσεν ὁ χρόνος ν' ἀμαυρώσῃ, χωρὶς νὰ δυνηθῇ οὔτε μίαν νὰ χαράξῃ ρωγμὴν ἢ κᾶν ἀμυχὴν ἐπὶ τῆς σκληρᾶς του ἐπιφανείας. Ὑπεράνω αὐτοῦ δύναται τις νὰ θαυμάσῃ τὰς ὑψηλότερας κυπαρίσσους τῶν Ἀθηνῶν, πυκνὰ φυλλώματα πλατάνων καὶ ἀκακιῶν, γιγάντειον Κήλ-Ἰμπρισίμ καὶ φοῖνικα ἄξιον τῆς χώρας τοῦ Φαραῶ. Τὸ σύνολον ἔχει τὴν σοβαρὰν μεγαλοπρέπειαν τῶν παλαιῶν μοναστηρίων Ἰησουϊτῶν, τὰ ὁποῖα ἤπλωναν τὴν σκιὰν τῶν τοίχων καὶ τῶν δένδρων τῶν ἐπὶ τῶν ἐρημικῶν λεωφόρων τῶν μεγαλοπόλεων τῆς Σικελίας. Εἰς τὸν μυστηριώδη ἐκεῖνον περιβόλον οὐδέποτε ἠτύχησε τὸ βλέμμα ἡμῶν νὰ εἰσδύσῃ, διότι μόνον αὐτοῦ εἶναι πάντοτε κλειστὴ ἡ ἄξενος θύρα, ἄνωθεν τῆς ὁποίας ἀναγινώσκειται μετὰ κόπου ἢ ἐξίτηλος ἐπιγραφή, «Παρθενοτροφεῖον Βέρθας Τρίεν». [...]

Οἱ ἀγαπῶντες τὴν «ἀγίαν ἀπλότητα» καὶ τὸν ἀγροτισμὸν πολλὰς θὰ εὕρωσιν ἀφορμὰς νὰ εὐχαριστηθῶσιν διερχόμενοι τὴν ὁδὸν Ἀδριανοῦ καὶ τὰς παρακειμένας στενωπούς. Πᾶσα αὐτῆς αὐλὴ εἶναι, ὡς ἤδη εἴπομεν, μικροσκοπικὸν τεμάχιον ἐξοχῆς. Πλὴν τῶν δένδρων, τῆς ἀμπέλου, τῆς βρύσεως, τοῦ ὄνου, τῆς αἰγός, τῶν ὀρνίθων, τῶν χηνῶν καὶ τῶν παιδαρίων, κοσμοῦσι αὐτὴν περὶ τὸ ἑσπέρας φαιδροὶ ὄμιλοι γυναικῶν πάσης ἡλικίας, καθήμενων εἰς τὰ σκαλοπάτια τῆς ἐσωτερικῆς κλίμακος ἢ ἐπὶ χαμηλῶν σκαμνίων ὑπὸ τὴν σκιὰν τῆς πλατάνου ἢ τῆς μορέας. Ἡ ὄψις καὶ ἡ ἐνδυμασία αὐτῶν οὐδὲν ἔχει κοινὸν οὔτε μὲ τὰ στολίδια τῶν τραπεζιτριῶν, τῶν διαφαινομένων ἐνίοτε διὰ τῶν κιγκλίδων τῶν κήπων τῆς ὁδοῦ Κηφισσίας, οὔτε μὲ τὰ κουρέλια τῆς Βάθειας καὶ τῆς Ἀγ. Τριάδος. Τὸ διακριτικὸν σημεῖον μεταξὺ τῆς μεσαίας καὶ πτωχῆς ἀθηναϊκῆς τάξεως εἶναι, ὅτι κατὰ θερινὰς ἑσπέρας καὶ νύκτας αἱ μὲν λαϊκαὶ γυναῖκες ξεκουρά-